

אי הכי מאי טעמא דרבי יוסי –

If indeed it is so, what is the reason of *Rabi Yosi*

Overview

The גמרא cited a ברייתא in which יהודה ר' maintains that a שבויה and a גיורת, must wait three months before they can marry a ישראל, while יוסי ר' permits them to marry immediately (after they were נשתחרר וכו'). The גמרא established this מחלוקת in a case where ראוה שנבעלה (therefore יהודה ר' maintains that she has to wait three months before she can marry). The גמרא asked if indeed the ברייתא is discussing a case of ראוה שנבעלה, what is the reason why יוסי ר' maintains that she can marry immediately. תוספות discusses the need to establish the ברייתא by ראוה שנבעלה in order to ask on יוסי ר'.

תוספות asks:

תימה לרבינו יצחק דמשמע דמשום דאוקימנא בראוה שנבעלה הוא דקשיא ליה מאי טעמא -
The ר' is astounded, for it seems that the only reason the גמרא asks, 'what is the reason of ר' יוסי', is because we established the ברייתא by ראוה שנבעלה; however -
בלאו הכי נמי תיקשי ליה ברייתא דרבי יוסי דמייתי לקמן דאנוסה ומפותה -
Without this אוקימתא you can also ask from the ברייתא of ר' יוסי which the גמרא cites shortly regarding an אנוסה ומפותה -

ולפי הסוגיא נראה דזה המקשה עצמו הוא דמייתי לה² -

And according to the flow of the גמרא it appears that this same מקשה himself who asks here (regarding ראוה שנבעלה) יוסי ר' is the one who cites that other אנוסה ומפותה of ברייתא –

תוספות offers a possible solution:

ומיהו יש ספרים דגרסי בסמוך אמר ליה אביי³ בשלמא גיורת כיון דדעתה לאיגורי כולי -
However, there are texts that read, shortly; 'אביי said to him, granted by a

¹ See later on this עמוד. The case of אנוסה ומפותה is (virtually) the same as ראוה שנבעלה, and יהודה ר' maintains there (as well) that she is permitted to marry immediately; the question can be asked there, 'מ"ט דר' יוסי'!

² אנוסה ומפותה is preempting that we cannot say that the מקשה who asked here א", perhaps did not know the ברייתא of אנוסה ומפותה; since the flow of the גמרא indicates that it is the same מקשה who asked א", who later cited the ברייתא of אנוסה ומפותה. The question remains, why did the מקשה on יוסי ר' wait until we established the ברייתא by ראוה שנבעלה, when there is a clear ברייתא that יוסי ר' is מותר לינשא מיד by an אנוסה ומפותה (which is virtually the same case as ראוה שנבעלה)?! See 'Thinking it over'.

³ In our text, the words 'אמר ליה אביי' do not appear, therefore we assumed that the question בשלמא and the following discussion including citing the ברייתא of אנוסה ומפותה is all from the original מקשה, as תוספות just stated (see footnote # 2)

convert since she intends to convert etc.'

ולפי גירסא זו אתי שפיר שזה המקשה לא ידע ברייתא דמייתי לקמן דאביי הוא דמייתי לה⁴ -

So according to this גירסא it works out well since this מקשה (of א"ה) did not know the ברייתא of אנוסה, which אביי cites later, for it is אביי who cites it (not the original א"ה of מקשן -

וכן הוא גירסא בשילהי ד' אחין (גם זה שם⁵):

And this is also the גירסא in the end of אחין ד' פרק ד'.

Summary

We can explain why the גמרא now did not ask מ"ט דר' יוסי regarding the ברייתא of אנוסה if we assume that it is אביי who cited that ברייתא.

Thinking it over

The reason the גמרא established the מחלוקת between ר' יהודה ור' יוסי was to avoid a contradiction in the rulings of ר' יהודה. The מקשן argued that this answer is inadequate for we cannot be discussing שנבעלה because א"ה מ"ט דר' יוסי. The point of the s'מקשן question was not (so much) to ask on ר' יוסי, but rather to discredit the answer of the תרצן that the מחלוקת was by ראוה שנבעלה. Since that is the case, what is תוספות asking that he should ask from אנוסה, when that was not his point?!

---

⁴ According to the גירסא of גמרא וכי, it is אביי who is taking the initiative and is the מקשן in the subsequent discussion, including citing the ברייתא of אנוסה.

⁵ אשה מזנה מתהפכת. There it is אביי who asks בשלמא גיורת and it is אביי who answers. יבמות לה, א⁵.